

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικής καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 322

Νοέμβριος 2012

Ἀξιύμνητε Μιχαήλ Ἀρχάγγελε...

Δοξαστικό τῶν Αἰνῶν τῆς ἐορτῆς τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαήλ καί Γαβριήλ

Ὅπου ἐπισκιάσῃ ἡ χάρις σου
Ἀρχάγγελε,
ἐκεῖθεν τοῦ διαβόλου διώκεται ἡ
δύναμις·
οὐ φέρει γάρ τῷ φωτί σου προσ-
μένειν,
ὁ πεσὼν Ἑωσφόρος.
Διό αἰτοῦμεν σε τά πυρφόρα αὐ-
τοῦ βέλη,
τά καθ' ἡμῶν κινούμενα ἀπό-
σβesson,
τῇ μεσιτείᾳ σου λυτρούμενος
ἡμᾶς,
ἐκ τῶν σκανδάλων αὐτοῦ,
ἀξιύμνητε Μιχαήλ Ἀρχάγγελε.

Ὅπου κι ἂν ἐπισκιάσῃ ἡ χάρις
σου Ἀρχάγγελε,
ἀπό ἐκεῖ διώκεται ἡ δύναμη τοῦ
διαβόλου,
γιατί δέν ὑποφέρει κοντά στοῦ
φῶς σου νά παραμένει,
ὁ Ἑωσφόρος πού ἔπεσε.
Γι' αὐτό, σοῦ ζητᾶμε νά σβήσεις
τά πύρινα βέλη του πού κινοῦν-
ται ἐναντίον μας,
μέ τή μεσιτεία σου ἐλευθερώνον-
τάς μας
ἀπό τά σκάνδαλά του,
ἐσύ, πού εἶσαι ἄξιος νά ὑμνεῖσαι,
Μιχαήλ Ἀρχάγγελε.

Προοπτικές ένδυνάμωσης καί ἐξαγιασμοῦ τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος

Εὐλαβικά μεταφέρουμε στό σημερινό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα τό ὄραμα καί τό χτύπο τῆς καρδιάς τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Ἱερωνύμου Κοτσώνη πού τά ἐκδήλωσε κατά τήν ὥρα τῆς ἐνθρόνισής του στό θρόνο τῆς μεγάλης ἀγάπης καί τῆς μεγάλης θυσίας. Δική μας πρόθεση κατά τή μεταφορά ἑνός περιορισμένου τμήματος τῆς ἐξομολογητικῆς του κατάθεσης εἶναι ἀφ' ἑνός μὲν νά σταματήσουμε μπροστά του καί νά καταθέσουμε ἕναν ἀντίστοιχο λόγο ἀφοσίωσης καί ἀγάπης καί ἀφ' ἑτέρου νά τονίσουμε μπροστά στούς συγχρόνους διαδόχους του τό μέγεθος τῆς εὐθύνης των γιά τήν ἀλλοίωση τοῦ ἥθους καί τήν ἀπώλεια τῆς γνησιότητος πού χαρακτηρίζει καί ἐκμηδενίζει τό σημερινό τους διακόνημα.

**Ἀπόσπασμα ἀπό τόν ἐνθρονιστήριο λόγο
τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου**

Ἐκφωνήθηκε τήν 17η Μαΐου 1967 στόν καθεδρικό Ναό τῶν Ἀθηνῶν

...Ἐν ἐκ τῶν ἀπασχολούντων τόν Ἀρχιεπίσκοπον προβλημάτων, τό καί δυσκολώτερον, ἀπό τό ὁποῖον θά ἐξαρτηθῇ καί ἡ ὀρθή λύσις πάντων τῶν λοιπῶν, εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐν πολλοῖς ἐντός τῆς Ἐκκλησίας μας πνεύματος. Διὰ νά προχωρήσωμεν, πρέπει νά ἐπικρατήσῃ πνεῦμα ἀγάπης, ἀφοσιώσεως καί θυσίας. Ζῆλος πατερικός, ἀπλότης καί λιτότης ἀποστολική. Ἐνότης καί ὁμοφροσύνη. Ἄν ἀλλάξουν μόνον τά πρόσωπα, συνεχισθῇ δέ νά κυριαρχῇ τό ἴδιον πνεῦμα, οὐδέν εἶναι δυνατόν νά κατορθωθῇ. Εἶναι δυνατόν τό ἅγιον Πνεῦμα νά βλέπῃ νά κυριαρχῇ ἀντί τῆς ἀγάπης τό μῖσος, ἀντί τῆς ἀφοσιώσεως καί τῆς θυσίας ἡ ἰδιοτέλεια, ἀντί τῆς λιτότητος καί τῆς ἀπλότητος ἡ χλιδή, ἀντί τῆς ἐνότητος καί ὁμοφροσύνης ἡ διάσπασις; Θά ἀπετέλει βαρυτάτην βλασφημίαν, ἂν ἐπεχειροῦμεν νά ἰσχυρισθῶμεν ὅτι τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καθίσταται συνεργόν εἰς πράξεις μας αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἀπό διαθέσεις ὅπως αἱ προαναφερθεῖσαι. Καί εἶναι ἀκόμα βαρυτέρα βλασφημία, ὅταν ἰσχυριζώμεθα ὅτι αἱ πράξεις αὗται θά ᾔτο ἐπιτετραμμένον νά τελῶνται ἐντός τοῦ περιβάλλοντος τῆς Ἐκκλησίας...

...Εἰς τήν μεγάλην μάχην, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπό τῆς στιγμῆς ταύτης, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ βοήθεια πάντων τῶν δυναμένων νά φέρουν ὅπλα. Ἐντεῦθεν καί ὁ ἐνθρονιστήριος οὗτος δέον νά ἐκκληφθῇ ὡς σάλπισμα ἐπιστρατεύσεως εἰς ἀγῶνα προσευχῆς πρὸς Ἐκείνον, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι «χωρίς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰωάν. ιε' 5), διὰ νά φωτίξῃ καί ἐνδυναμώσῃ τοὺς πάντας, ὥστε καί ὀρθῶς νά σκεπτώμεθα καί ἐπιμελῶς καί ἐπωφελῶς νά ἐνεργῶμεν. Καί δεύτερον, ἐπιστράτευσιν εἰς ἀγῶνα συστηματικῆς καί συντονισμένης δράσεως, ὥστε ὅλων μας αἱ δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι θά ἐπιστρατευθοῦν εἰς τόν πόλεμον κατὰ τοῦ κακοῦ καί τῆς ἁμαρτίας, νά ἀγωνίζονται νικηφόρως καί θεοφιλῶς...

Τά άποτυπώματα τῆς πτώχευσης

Τό όραμα, τό ήθος καί τό μόχθο τών έπισκόπων δέ θά μπορέσουμε νά τά προσδιορίσουμε καί νά τά χαρούμε αναστρεφόμενοι μόνο μέ τήν σύγ-

χρονη έκκλησιαστική ήγεσία. Ή μακρά ιστορία στήνει μπροστά μας άγιασμένες προσωπικότητες πού γεμίζουν τήν ψυχή μας μέ έκτίμηση τῆς πνευματικῆς ανάτασής τους καί ένδιαφέρον γιά πιστή προσαρμογή στό φωτισμένο βηματισμό τους. Ή Έκκλησία εἶναι ό χώρος πιστῆς μελέτης τῆς αποκάλυψης τοῦ Θεοῦ, τῆς Άγιογραφικῆς ένημέρωσης ότι «ό Λόγος σάρξ έγινετο καί έσκήνωσεν έν ήμῖν» (Ίωάν. α΄ 14) καί τῆς δυναμικῆς ένταξης στήν κοινωνία τών άγίων, πού μεταμορφώνει τήν ανθρώπινη ύπαρξη σέ χαρισματικό πρόσωπο έν-

ταγμένο στήν καθαρότητα καί στή φωτεινότητα τῆς αναγεννημένης κοινότητας. Ή ήγεσία τοῦ έκκλησιαστικοῦ σώματος, ή στρατιά τών έπισκόπων πού ανάδεχεται τήν κλήση νά συνεχίσει τό έργο τών άγίων αποστόλων καί τών έξαγιασμένων πατέρων πού τούς διαδέχθηκαν, εἶναι, σύμφωνα μέ τήν παράδοση, ή στήλη τοῦ φωτός πού φωτίζει καί οδηγεί τή λαοθάλασσα τοῦ έκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Όστόσο οἱ λαθεμένες κινήσεις τών άπαίδευτων παραγόντων παλαιών έποχών καί οἱ τραγικές μεθοδεύσεις συγχρόνων έκκοσμιкуμένων έκκλησιαστικῶν ήγετῶν μειώνουν τό σεβασμό μας καί διαφοροποιοῦν τό βηματισμό μας.

Θά μεταφέρω έδῶ δυό τρεῖς σελίδες άπό τήν πατερική δραστηριότητα πιστῶν καί φωτισμένων έπισκόπων τῆς Έκκλησίας

μας καί στη συνέχεια θά ἐγγίσω λάθη καί διαστροφές τῆς νεώτερης ἐποχῆς πού ζημίωσαν τό ποιμαντικό ἔργο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός σέ ἐπιστολή του πού τήν ἀπευθύνει στήν Ἐκκλησία τῶν Καισαρέων, μέ ἀγνότητα ψυχῆς, μέ συγκίνηση καί μέ σεβασμό στό μεγάλο λειτούργημα καί στά φωτισμένα πρόσωπα τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν, γράφει: «*Λύχνος μέν τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός, ὡς ἠκούσαμεν, οὐ μόνον οὗτος ὁ σωματικῶς ὁρῶν καί ὁρῶμενος, ἀλλά καί ὁ πνευματικῶς θεωρῶν καί θεωρούμενος· λύχνος δέ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίσκοπος, ὃ δηλον ὑμῖν κἂν αὐτοί μή γράφωμεν. Ἀνάγκη, τοίνυν, ὥσπερ ἐκείνου καθαρῶς μέν ἔχοντος ὀρθῶς ἄγεσθαι καί τό σῶμα, μή καθαρῶ δέ τυγχάνοντος, οὐκ ὀρθῶς· (ἂν εἶναι καθαρό τό μάτι σωστά καί ἀκίνδυνα βαδίζει τό σῶμα, ἂν δέ τό μάτι δέν εἶναι καθαρό δέν περπατάει σωστά τό σῶμα) οὕτω καί τῷ προστάτῃ τήν Ἐκκλησίαν, ὅποτε ὥς ἂν ἔχη, πάντως ἢ συνδιακινδυνεύειν ἢ συνδιασώζεσθαι (ἔτσι καί ἡ Ἐκκλησία ἔχοντας ὁδηγὸ καί προστάτη τὸν ἐπίσκοπο ἢ θά συνδιακινδυνεύει μαζί του ἢ θά συνδιασώζεται)» (Γρηγορ. Ναζιανζηνοῦ, Ἐπιστολαί*

ΧLI, Τῇ Ἐκκλησίᾳ Καισαρέων, B.L., τ. I, σελ. 51). Ἡ πατερική αὐτὴ ἀποψη ἐρμηνεύει πῶς ὁ ἐπίσκοπος εἶναι τό μάτι τῆς Ἐκκλησίας καί πῶς ἡ δική του χειραγωγία καί ἡ δική του προστασία διασώζουν ὁλόκληρο τό ποίμνιο ἢ, σέ περίπτωση λαθῶν ἢ κοσμικῶν παρεκκλίσεων, τό σύρουν σέ ἀποτυχίες καί σέ κινδύνους.

Θά φέρω στή δημοσιότητα ἓνα δεύτερο κείμενο πού προῆλθε ἀπὸ τήν καρδιά καί τή γραφίδα ἑνός ἄλλου μεγάλου πατέρα τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Νύσσης. Πρόκειται γιὰ ἀδελφική ἐπιστολή πού τήν ἀπευθύνει στοὺς πρεσβυτέρους τῆς Νικομήδειας, γράφοντάς τους ὅτι, δέν μπορεῖ κανένας νά βιώσει τὴ συγκίνηση τῆς ἀφιερώσεως στό Θεό ἂν δέν περπατήσει πλάι σέ φωτισμένους καί ἁγιασμένους δασκάλους. Ὑπογραμμίζει: «*Τί οὖν ἀδελφοί; ἄρα δυνατόν ταπεινόφρονα γενέσθαι καί κατεσταλμένον τῷ ἥθει καί μέτριον καί φιλοκερδεῆς κρείττονα καί τά θεῖα σοφόν καί πεπαιδευμένον τήν ἐν τοῖς τρόποις ἀρετήν τε καί ἐπιείκειαν, ταῦτα ἐν τῷ διδασκάλῳ μή βλέποντα; ἀλλ' οὐκ οἶδα πῶς οἶον τε τὸν κοσμικῶ μαθητευθέντα πνευματικόν γενέσθαι. πῶς γάρ ἂν μή κατ' ἐκεῖνον εἶεν οἱ πρὸς αὐτόν ὁμοιούμενοι;*» (Τί λοιπόν, ἀδελφοί;

Εἶναι δυνατό νά κατορθώσει κανείς νά γίνει ταπεινόφρονas καὶ στολισμένος ὡς πρὸς τὸ ἦθος καὶ μετριόφρονas καὶ ἀνώτερος ἀπὸ τὴ φιλοκέρδεια καὶ σοφὸς στὴν ἀποδοχὴ καὶ ἀξιοποίηση τῶν θείων πραγμάτων καὶ πεπαιδευμένος ὡς πρὸς τὴν ἀρετὴ καὶ ἐπιείκεια τῶν τρόπων, χωρὶς νά τὰ βλέπει αὐτά στοῦ διδάσκαλο; Δέν γνωρίζω πῶς εἶναι δυνατόν αὐτός πού μαθήτευσε σέ κοσμικὸ ποιμένα νά μπορεῖ νά γίνει πνευματικός. Γιατί πῶς νά μὴ γίνουν ἴδιοι μέ τὸ δάσκαλο αὐτοὶ πού τὸν πλησιάζουν;) (Γρηγορίου Νύσσης, Ἐπιστ. XVII, τοῖς ἐν Νικομηδεῖα πρεσβυτέροις, 25. JAEGER, VIII, II, 56)

Οἱ φωτισμένοι ποιμένες εἶναι καὶ φωτισμένοι δάσκαλοι. Ζοῦν οἱ ἴδιοι μέσα στοῦ φῶς τῆς θείας παρουσίας καὶ χειραγωγοὺν τὴν «καινὴ ζωὴ» ἐκείνους πού μαθητεύουν κοντὰ τοὺς ἀναζητῶντας τὴν πληρότητα τῆς ἀγιότηας καὶ τὴ χαρὰ τῆς συμπορείας μέ τοὺς πιστοὺς μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, στενὸς φίλος τοῦ μεγάλου Βασιλείου, γράφει στοῦ φίλου του Βασίλειο μέ συγκίνηση καὶ μέ ἄμετρη ἱκανοποίηση: «Πλήν ἡγοῦ, καὶ κατευοδοῦ καὶ βασιλευε, καὶ ποίμαινε ἡμᾶς ποιμένοντας (ποι-

μaine ἡμᾶς πού ποιμαίνουμε ἄλλους). Ὡς ἑτοιμοὶ γε ἡμεῖς ἔπessθαι, καὶ ὑπὸ τῆς σῆς ποιμαντικῆς ψυχῆς ἄγεσθαι τῆς ὑψηλῆς καὶ ἐνθέου (γιατί εἴμαστε καὶ ἡμεῖς ἑτοιμοὶ νά ἀκολουθήσουμε ἐσένα, γιὰ νά ὁδηγηθοῦμε στοῦ φῶς καὶ στὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὴ δική σου ὑψηλὴ καὶ ἔνθεη ποιμαντικὴ ψυχὴ). Δίδαξον τὴν σὴν ἀγάπην περὶ τὰ ποίμνια, τὸ σὸν ἐπιμελὲς τε ὁμοῦ καὶ εὐσύνετον, τὴν ἐπιστάσιαν, τὰς ἀγρυπνίας, τὴν τῶν σῶν σαρκῶν ὑποχώρησιν, ἣν τῷ πνεύματι ὑπεχώρησαν, τὸ τοῦ σοῦ χρώματος ἄνθος τῇ ποίμνῃ κάμνοντος, τὸ ἐν πραϋτητι σύντονον, τὸ ἐν τῷ πρακτικῷ γαληνόν τε καὶ ἡμέρον (πρᾶγμα οὐκ ἐν πολλοῖς εὐρισκόμενον οὐδέ πολλά ἔχον τὰ παραδείγματα), τοὺς ὑπὲρ τῆς ποίμνης πολέμους, τὰς νίκας ἃς ἐν Χριστῷ σὺ νενίκηκας». (Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Πρὸς Βασίλειον, ὅτε ἐπίσκοπος ἐχειροτονήθη, P. G. Migne, XXXV, 825)

Ὅπως διαπιστώνει ὁ ἐρευνητὴς τῶν ἱστορικῶν καὶ πνευματικῶν ἐξελίξεων τῆς περιόδου πού οἱ φωτισμένοι μεγάλοι πατέρες δίδασκαν καὶ ποίμαιναν τὸ λαό, ἡ διδασχὴ καὶ ἡ ἔμπνευση ἦταν θησαύρισμα τῆς μελέτης τῶν προγενεστέρων ἀγωνιστῶν καὶ καρπὸς τῆς προσωπικῆς τοὺς ἐμπειρίας. Συστηματικὰ μελετοῦ-

σαν καί καθημερινά πλησίαζαν τούς άγίους, στάθμιζαν τούς άγώνες τους καί προσάρμοζαν καί τά δικά τους βήματα στά Ίχνη τής άγιότητας καί τής όλοκληρωτικής άφοσίωσης στό θεϊκό θέλημα.

Αυτός ό άνεκτίμητος θησαυρός προσφέρεται μέχρι καί σήμερα καί θά προσφέρεται μέχρι τό τέλος τών αιώνων στά μέλη τής Έκκλησίας πού άγαπούν τή μαθητεία καί πλουτίζουν από τίς διδαχές τών σοφών διδασκάλων τους.

Γεμίζει από συγκίνηση καί δάκρυ καί ή δική μας ύπαρξη, όταν, μελετώντας τή διαδρομή τών άτέλειωτων αιώνων, προσηλώνουμε τό βλέμμα στους σοφούς μελετητές τής άποστολικής διδαχής καί τούς θαυμαστές τής άδιάκοπης πνευματικής άσκησης. Η ύπαρξή μας έντυπωσιάζεται, έμπλουτίζεται, ανακαινίζεται καί αναδεικνύεται μέλος τής καινής κτίσης, πού είναι ή Έκκλησία, θαυμαστής, προσκυνητής καί άφοσιωμένος μαθητής ζητώντας από τούς άγίους πατέρες διδαχή καί χειραγωγή. Όλοι μας, άλλοι μέ λίγη έμπειρία καί άλλοι μέ περισσότερη, μελετούμε τούς βίους τών άγίων, εκφράζουμε τήν άγάπη μας καί διατυπώνουμε τό θαυμασμό μας.

Η Έκκλησία μας είναι οίκογένεια τών άγίων, ή σχολή τής ανακαίνισης καί αναγέννησης, ή κοινή προσέγγιση στό μυστήριο τής μεγάλης σταυρικής θυσίας καί ή συγκλονιστική έμπειρία τής Πεντηκοστής.

Στό σημείο αυτό θά σταθώ μέ ένα δάκρυ στό μάτι, μέ μία άγωνία στήν καρδιά καί μέ μία άνεξήγητη άπορία στό βάθος τής ύπαρξης. Μοϋ μένουν καυτό έρώτημα καί άνεξήγητη πρακτική ή θέληση καί ό άγώνας κάποιων σημερινών φορέων του έπισκοπικού χαρίσματος νά άπομακρύνονται θεληματικά καί πεισματικά από τή θυσιαστική παράδοση τών μεγάλων πατέρων. Νά συμπιέζουν ή νά άποκόπτουν από τή σύγχρονη ροή τής θεολογίας καί τής άνθρωπολογίας τό στοχασμό καί τήν έμπειρία τών μεγάλων πατέρων μας καί νά καλλιεργοϋν τόν άγρό τής μεταπατερικής λαθεμένης ή άστοχης σκέψης. Σπρώχνουν στό περιθώριο τήν πατερική σοφία καί τό πατερικό ήθος καί πλάθουν ένα ύποκριτικό σχήμα, δήθεν άνανεωτικό, ένα νέο ρεύμα θεολογικής σκέψης, πού τό λανσάρουν ως εϋρηματική προώθηση του θεολογικού ένδιαφέροντος στά κλονισμένα κέντρα τής σύγχρονης σκέψης καί του άποκλειστικά ά-

θεϊστικού προβληματισμοῦ. Ἡ θεολογία τῶν πατέρων καταντάει γι' αὐτούς ξεπερασμένο σχῆμα καί οἱ λοξοδρομίες τῆς ἐποχῆς μας ἐγγράφονται ὡς βηματισμός στό χωρο καί στό κλίμα τῆς σύγχρονης προόδου καί τῆς σύγχρονης καταξίωσης τῶν ἀνθρώπων ὁραμάτων. Τήν ἀσκηση τῆς ὑπαρξῆς τους τή θεωροῦν περιττή. Τόν ἀγιασμό τοῦ ἡθους τους τόν ἐντάσσουν στήν ἀπαρχαιωμένη πολυτέλεια.

Στίς μέρες μας, δυστυχῶς, προέκυψε καί ἄλλη κακοδιαχείριση τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος. Πρόκειται γιά τίς πολυαρχιερατικές θεῖες λειτουργίες πού δέ διδάσκουν, δέν ἐμπνέουν τήν ἀφοσίωση καί τήν ἀγάπη, δέ χειραγωγοῦν στήν ἐνότητα τῆς πίστεως καί στήν ἀσκηση τῆς θυσιαστικῆς διακονίας, ἀλλά ὠραιοποιοῦν μιά μάζωξη ἐπισκόπων «ἐπὶ τῷ αὐτῷ» καί μιά εὐκαιρία γιά ἐπίδειξη καί κοσμική ἀναγνώριση.

Ὅγδόντα εἶναι οἱ δεποτάδες τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου καί οἱ περισσότεροι φιλοτιμοῦνται ἢ προσκαλοῦνται νά ὑπηρετήσουν καί νά φωτίσουν τόν περιφερόμενο θεατρinισμό σπρώχνοντας στήν ἀπαξία τήν εὐθύνη τῆς διδασχῆς καί τῆ γλυκύτητα τοῦ διαλόγου τῆς ὑπαρξῆς μας μέ τόν οὐράνιο Πατέρα. Ὁργανώνουν τίς πολυαρχιερατικές λειτουργίες τους, κατά τίς ὁποῖες δέν προσφέρουν στό λαό τά μεγάλα δῶρα τῆς διδασχῆς καί τοῦ φωτισμοῦ τῶν ἀγίων ἐπισκόπων καί μαχητῶν, πού ἄφησαν πίσω τους κεφάλαια γνήσιας ζωῆς καί δοξασμένων ἀγώνων, ἀλλά ἀρκοῦνται στήν προβολή τῶν τίτλων τους καί στή χαρμόσυνη ἀποδοχή τῆς κολακείας.

Τό σύστημα τῶν πολυαρχιερατικῶν λειτουργιῶν, πού ἐπικράτησε κατά τά νεώτερα χρόνια, δημιούργησε στήν Ἱεραρχία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, στούς

ογδόντα Ἀρχιερεῖς, δύο ρεύματα, δύο ὁμάδες, πού ἡ κάθε μιά διακινεῖται ἢ μάχεται μέ ἄλλο ὄραμα καί ἄλλο στόχο. Ἡ πρώτη συγκροτεῖται ἀπό τούς νοσταλγούς τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου πού αὐτοπροβάλλονται ὡς διάδοχοι τοῦ πρώτου θρόνου καί ὡς μελλοντικοί διαχειριστές τῆς ὑπέρτατης ἐξουσίας. Τόν σημερινό Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο τόν βλέπουν καί τόν στιγματίζουν ὡς ἀνίκανο καί ὡς ἀναποτελεσματικό. Τό ὕφος του καί τό ἥθος του, περιορισμένα καί ἐγκλωβισμένα στό σχῆμα «τῶν χαμηλῶν τόνων», τά ἐκτιμοῦν ὡς ἐκδηλώσεις φτηνῆς ἐπίδειξης ἡγετικοῦ ρόλου, ἀνίκανης νά δαμάσει τίς θύελλες τῆς σύγχρονης ἐποχῆς καί νά ἀποκαταστήσει τό κύρος καί τό δυναμισμό τῶν ἀρχιερέων, πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἡ διάδοχη γενεά τῶν μεγάλων ἐξαγιασμένων πατέρων μας. Οἱ κυνηγοί τῆς ἀνώτατης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας πλησιάζουν δῆθεν εὐγενικά καί ἀδελφικά τόν προκαθήμενο Ἱερώνυμο, ἀλλά, ὅταν τόν βρίσκουν νά κάνει βήματα λαθεμένα ἢ νά σύρεται, ὑπό τήν ὀργή τῶν ἀντιπάλων του, σέ προδοσία τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἢ σέ πλήρη ἐκκοσμίκευση τοῦ ρόλου του, ἀλλάζουν πολιτική, τοῦ δίνουν ἓνα πρόσθετο

βίαιο σκούνημα, γιά νά τόν ἀναγκάσουν νά ἐπιταχύνει τή δική του πτώση καί τήν ἀναρρίχηση κάποιου ἀπό τό σύνολο τῶν ἐπιθυμητῶν τῆς πολυδοξασμένης καθέδρας.

Οἱ νοσταλγοί διάδοχοι βρίσκονται ὅπωςδῆποτε παρόντες στίς πολυαρχιερατικές λειτουργίες μέ πρωτεύοντες ρόλους καί μέ πολλή αὐτοπροσωπική διαφήμιση.

Οἱ ὑπόλοιποι, ἐπίσκοποι διαφόρων μητροπολιτικῶν περιοχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου, πού συγκροτοῦν τήν ὁμάδα τῶν κομπάρσων, δέν εἶναι σέ θέση νά ἀναζητήσουν πρωτεύοντα ρόλο καί περιορίζονται στή σιωπηλή παρουσία τους κατά τά ἑορταστικά προγράμματα τῶν πολυαρχιερατικῶν λειτουργικῶν αὐτοπεριοριζόμενοι στό δευτερεύοντα ρόλο, στήν ἀναγραφή τοῦ ὀνόματός των στά δημοσιογραφικά ἀγγέλματα, στήν φιλική μακρολογία μέ τούς συνεπισκόπους καί στά ἐντυπωσιακά δῶρα πού συνήθως κλείνουν τήν πολυαρχιερατική σύναξη.

Καί οἱ δύο αὐτές ὁμάδες, ἀποκομμένες ἀπό τήν πατερική παράδοση, δέν παράγουν πνευματικό ἔργο, δέν ποιμαίνουν μέ ἀγάπη καί μέ θυσιαστική φροντίδα τό ποίμνιο, δέ συνεχίζουν

τή συγγραφή κεφαλαίων ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καί πατρικῆς καθοδήγησης στήν πληρότητα τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα καί τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἀλλά περνοῦν τόν καιρό τους μόνο μέ τήν εἴσπραξη τιμητικῆς ἀναγνώρισης τοῦ σιωπηλοῦ ρόλου των καί λαμπρῆς μετοχῆς στίς ἐκδηλώσεις φιλοξενίας.

Τό σύνολο ὅλων αὐτῶν τῶν ἐπισκόπων πῶς νά τό ἀναγνωρίσει καί πῶς νά τό βιώσει ὡς λύχνο τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἐγκαταλελειμμένος καί παραθεωρημένος λαός; Ποιά εἶναι ἡ πράξη τους πού θά δώσει ἰσχὺ καί αἴγλη στή σύγχρονη βιογραφία τῶν ἀγίων προσώπων τῆς Ἐκκλησίας, πού μπορεῖ νά ἀποτελέσει κίνητρο καί ἔμπνευση σέ προσωπικούς πνευματικούς ἀγώνες καί στήν εὕρεση τοῦ νοήματος τῆς μετάνοιας καί τῆς ἔνταξης στή μεγάλη οἰκογένεια τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ;

Σέ ποιόν ἀπό τοὺς σημερινούς ἐπισκόπους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας θά μπορέσει ὁ ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος, τό νέο παιδί ἢ ὁ προχωρημένος γέροντας, νά στυλώσει τό βλέμμα του καί νά τόν ἀναγνωρίσει ὡς ἔμπνευστή καί δάσκαλο; Ποιός νοιώθει χρέος του νά σκύψει νά τοῦ φιλήσει

τό χέρι καί νά τοῦ πεῖ μέ δάκρυ συγκίνησης: Σέ γνωρίζω καί σέ ἀναγνωρίζω ὡς πατέρα καί δάσκαλο;

Ποιός σύγχρονος ὁδοιπóρος τῆς ζωῆς συναντώντας σέ κάποια στροφή τοῦ δρόμου του ἓνα σημερινό φορέα τοῦ ποιμενικοῦ ρόλου θά νιώσει τήν ψυχὴ του νά γεμίζει μέ ἐνθουσιασμό καί νά τόν ἐντάσσει στό ὕψος καί στήν ἱκανότητα καί στήν ἔμπνευση τοῦ μεγάλου πατέρα μας, τοῦ ἐπισκόπου τῆς Καππαδοκίας Βασιλείου; Ὅλα αὐτά εἶναι βιώματα ἄλλων ἐποχῶν καί ἔχουν διαγραφεῖ ἀπό τίς ἱστορικές δέλτους τῶν ἡμερῶν μας.

Διστάζουμε νά ἐκφράσουμε μιά ὑποτιμητικὴ καθολικὴ κρίση γιὰ τό ἦθος καί τήν πνευματικὴ ἱκανότητα τῶν σημερινῶν ποιμένων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά δέ δικαιούμαστε νά ἀποσιωπήσουμε καθολικά τή σκοτεινὴ πραγματικότητα. Τό ἐπισκοπικό μας σῶμα, τούτη τῇ στιγμῇ, βιώνει τήν πτώχευση. Ὑποτιμᾷ τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἀλλοτριώνει τήν ποιότητα τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης, πού ἔχει γυμναστεῖ νά περιφρονεῖ τίς ψεύτικες χαρές τοῦ φθαρμένου κόσμου καί νά ἀνοίγει τήν καρδιά καί τήν ἀκοή στή διδαχὴ τοῦ Ἑσταυρωμένου Κυρίου.

Όμοφυλοφιλία: Μιά μάστιγα
γιά τή δὴ θεν Χριστιανική Δύση (III)

Μετὰ θ ε σ η Υποδειγμάτων

(Σ.μ. Τό τρίτο ἄρθρο τῆς σειρᾶς, πού δημοσιεύουμε, ἀποτελεῖ ἀ-
νασκευή τοῦ ἐπιχειρήματος, πού συχνά ἀκούγεται, ὅτι ἡ ὁμοφυλο-
φιλία εἶναι φυσιολογικό γενετικό γνώρισμα κάποιων ἀτόμων. Τό
ἄρθρο τό εἶδαμε ἀναρτημένο στό ρωσικό δικτυακό τόπο [www. prav-
voslavie.ru/english](http://www.pravoslavie.ru/english), ἀπ' ὅπου καί τό μεταφράσαμε. Πρόκειται γιά μιᾶ
συζήτηση μεταξύ μιᾶς λογίας ὀρθόδοξης ἀμερικανίδας μοναχῆς, τῆς
Cornelia (Rees) καί τῆς ψυχιάτρου Lynne (Μαγδαληνῆς) Pappas,
ἐλληνικῆς καταγωγῆς, μέ πείρα 22 ἐτῶν στήν ἄσκηση τῆς ψυ-
χιατρικῆς, πού εἶναι συγχρόνως καί μέλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ
συμβουλίου τῆς ὀρθόδοξης ἐνορίας της. Τό ἄρθρο δέ μπορεῖ νά δη-
μοσιευθεῖ ὅλο λόγῳ τοῦ μήκους του. Μεταφέρουμε ἐδῶ κάποια ση-
μεῖα τῆς συζήτησης παραλείποντας τίς ἐνδείξεις «ἐρώτηση-ἀπάντη-
ση». Ἡ διασκευή τοῦ ἄρθρου ὡς πρὸς τή μορφή ἦταν ἀναπόφευκτη).

ου μας. Σιωπώντας μπρὸς στή
χαώδη ἐξέλιξη, ἀποθέτουμε στό
ἱερό θυσιαστήριό τὴν ὀδύνη τῆς
ψυχῆς μας καί τό φτωχό λόγο
τῆς προσευχῆς μας στή βάση τοῦ
Σταυροῦ τοῦ Κυρίου μας. Τόν
ἱκετεύουμε νά φωτίσει Ἐκεῖνος
τίς καρδιές καί νά θερμάνει τή
θέληση γιά μιᾶ σωστική ἀλλαγὴ.
Νά γίνουν οἱ σημερινοὶ ἐπίσκοποι

γνήσιοι διάδοχοι τῶν ἔντεκα (καί
ὄχι τοῦ δωδέκατου) ἀποστόλων,
νά ἀναδείξουν τό ἱερό εὐαγγέλιο
κώδικα φωτισμένης ζωῆς καί τό
παράδειγμα τῶν ἁγίων διδασκα-
λικό λόγο καί ἀδελφική συμπα-
ράσταση.

**ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

Όλοι μας, κατά τήν πορεία μας στὸν κόσμο, ἀκολουθοῦμε ἀπὸ τήν γέννησή μας κάποια ὑποδείγματα, κάποια καθοδηγητικά σήματα πρὸς ἓνα τρόπο ζωῆς σύμφωνα μὲ αὐτὸ πού εἴμαστε. Σήμερα διασαλπίζεται ὅτι κάποιοι τρόποι ζωῆς καὶ ἐπιλογές σχέσεων μεταξύ ἀνθρώπων, πού τὰ θεωρούσαμε παλιά ἀνωμαλίες, μὴ κατὰ Θεό, καὶ ὀλέθρια γιὰ τήν ὑγεία, εἶναι στὴν πραγματικότητα ὁμαλά καὶ καλά. Ἔχουμε μιά μετὰθεση ὑποδειγμάτων ζωῆς. Οἱ κανόνες ἔχουν ἀλλάξει. Ἀκοῦμε ὅτι ἡ προηγούμενη θεώρηση τῶν πραγμάτων ἦταν ἐσφαλμένη καὶ ὅτι τώρα ἔχουμε μιά πιό φερέγγυα θεώρηση, πού θέτει ὡς ἀξίωμα ὅτι «κάθε τί πού μοῦ προσφέρει ἡδονή εἶναι καλό», ἔστω καὶ ἂν πρόκειται γιὰ σεξουαλικές σχέσεις ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ φύλου, ἐνηλίκων μὲ ἀνήλικους, ἀνθρώπων μὲ ζῶα (οἱ ἀνθρωποὶ εἴμαστε πάντα πολὺ ἐφευρετικοί!...). Ὅλ' αὐτὰ πολλοὶ τὰ ὀνομάζουν “ἐναλλακτικές προσεγγίσεις” καὶ αὐτὴ τὴν πολυμορφία “ὁμαλότητα”.

Στό βάθος, κάθε πρόσωπο

ἔχει ἔμφυτο τὸ σπόρο τῆς ἀλήθειας τοῦ Θεοῦ. Νιώθει μέσα του ὅτι αὐτές οἱ πράξεις δέν εἶναι καλές. Ἐν τούτοις, ἡ σύγχρονη περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα ἐπιμένει νὰ προωθεῖ τὸ ἀνατρεπτικό σύνθημα: «Αὐτὸ πού σε καθοδηγεῖ ἀπὸ μέσα σου εἶναι λάθος. Μὴ τὸ ἀκοῦς». Ἐξασκεῖται, ἔτσι, ἔξωθεν μιά βία ἀνατροπῆς. Πολλοί, χωρὶς αὐθεντικό ὁδηγό, φτάνουν νὰ ἀμφισβητοῦν τοὺς ὅρους τῆς ἴδιας τους τῆς ὑπαρξῆς, καὶ, ἀμφισβητώντας τὸν ἑαυτό τους, ἄγονται καὶ φέρονται. Γι' αὐτό, ἡ ὁμοφυλοφιλία εἰσχωρεῖ παντοῦ ὡς δύναμη ἀνατροπῆς.

Στὶς μέρες μας ἡ ὁμοφυλοφιλία προβάλλεται καὶ προωθεῖται. Τρέφεται δὲ ἀπὸ ἓνα κρυφὸ ρεῦμα μίσους πού τὸ νιώθεις σάν ἰσχυρὴ ὑπόγεια φλέβα. Ὑπάρχουν πολλές καὶ διάφορες αἰτίες γι' αὐτὸ τὸ μίσος (μίσος ἀνάμικτο μὲ ἄμετρη ἀλαζονεία). Στὴν οὐσία, εἶναι μιά ἔντονη ροπή τοῦ ἀτόμου νὰ θέλει νὰ ὀρίζει αὐτὸ τὰ δεδομένα τῆς ὑπαρξῆς του. Εἶναι ἡ τυραννία τῆς ἰδεοληψίας ὅτι τὰ πράγματα εἶναι ὅπως αὐτὸ θέλει νὰ

τά κάνει νά είναι. Σέ κάποιες Πολιτείες π.χ. πολίτες ἐγκρίνουν μέ τήν ψήφο τους τήν νομοθέτηση γάμων μεταξύ ατόμων τοῦ αὐτοῦ φύλου. Θά ἦταν ἴσως κατανοητό, ἂν κίνητρό τους ἦταν ὁ οἶκτος γιά κάποια πρόσωπα πού νιώθουν κάπως παραγκωνισμένα. Δέν είναι αὐτό. Στήν οὐσία, πρόκειται γιά προσπάθεια νά ἐμπεδώσουν μαχητικά τήν ιδεοληψία τους μέσα τους καί γύρω τους. Ἐχουμε, δηλαδή, μετάθεση τοῦ αἰτήματος τῶν ὁμοφυλοφίλων ἀπό τό νά μήν ἀποκλείονται κοινωνικά, σέ μιά ἐνорχηστρωμένη ἐκστρατεία, χρηματοδοτούμενη ἀδρά, μέ στόχο νά ἀναγκασθεῖ ἡ κοινωνία, σ' ὅλες της τίς πλευρές (νομικό πλαίσιο, ΜΜΕ, ἐκπαιδευτικό σύστημα ἤδη ἀπό τό δημοτικό), νά συμβιβασθεῖ μέ τους ὅρους τῆς “ἰδιαιτερότητάς” τους.

Πίσω ἀπό αὐτόν τόν πόλεμο κρύβονται συχνά τραυματικές ἐμπειρίες στέρησης γιά ἀγάπη, γιά ἕναν τόπο στόν ὁποῖο κανείς θά ἀνήκει, θά νιώθει σιγουριά, θά τρέφεται, θά εἶναι ἀποδεκτός. Καί πλεονάζουν σή-

μερα τά γεγονότα πού ὠθοῦν τούς ἀνθρώπους σέ καταστάσεις τέτοιας στέρησης, μέ κυριότερο τήν ἀπαξίωση τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας. Ἡ μαχητική, λοιπόν, ὥση τῆς ἐπιδίωξης γιά ἀνατροπές στή συνείδηση τῆς κοινωνίας εἶναι ἀπόρροια τέτοιων κρυφῶν τραυμάτων. Ὅταν ἕνας ἀνθρώπος νιώθει πληγωμένος καί περιθωριοποιημένος, μιά ἀντίδρασή του μπορεῖ νά εἶναι ἡ παθητική ἄμυνα. Συχνά, ὅμως, μπορεῖ νά δεῖς, στήν ἄλλη ἄκρη τοῦ φάσματος, αὐτά τά συναισθήματα νά ἐξελίσσονται σέ ὀργή. Καί αὐτή εἶναι μιά ἀπό τίς πτυχές τοῦ ρεύματος μίσους τῶν ἡμερῶν μας, χωρίς νά σημαίνει ὅτι ὅλοι οἱ ἀνθρώποι τό ἐκφράζουν μέ τόν ἴδιο τρόπο. Ὅταν δέ ζοῦμε σέ γνήσια κοινωνία καί εἰρήνη μέ τό Θεό, τότε ἀναπτύσσεται μέσα μας ὀργή, συχνά ἐπιμελῶς καλυμμένη. Οἱ ἄμυνές μας δέν τήν ἀφήνουν νά φανεῖ στά μάτια τοῦ κόσμου. Κάποιες φορές, ὅμως ἐκδηλώνεται, καί τότε εἶναι πού βλέπουμε τήν ἐπιθετική πλευρά νά θέλει νά ἱκανοποιήσει κρυφές ἐπιθυμίες ἀνα-

τροπής και έκδίκησης μέ στόχο τό Θεό μᾶλλον παρά τήν κοινωνία. Εἶναι μιά μορφή ἐπίθεσης πρὸς κάτι μέσα τους, πού τούς τρομάζει καί θέλουν νά τό σκοτώσουν. Ἡ ἐπιθετική “ἰδιαιτερότητά” τους εἶναι μιά ἔκφραση τῆς ὑπαρξῆς τους πού δέν πηγάζει ἀπό κάποιο γνήσιο καί ἀπωθημένο στό βᾶθος “εἶναι” τους, ἀλλά ἀπό κάτι πού θέλουν νά ἐπιβάλλουν στόν ἑαυτό τους ὅτι εἶναι.

Μέχρι πρόσφατα, ἡ ὁμοφυλοφιλία θεωρεῖτο πρόβλημα πού ἀπαιτοῦσε ψυχιατρική ἀντιμετώπιση. Πιό παλιά, δέν θεωρεῖτο ψυχολογικό πρόβλημα ἀλλά ἁμαρτία μεγάλη, ἴσως καί ἔγκλημα, πού διωκόταν ποινικά, γιά νά προστατευθεῖ ἡ κοινωνία. Αὐτό συμβαίνει καί τώρα σέ κάποια μέρη τῆς γῆς. Ὅλοι οἱ Χριστιανοί τήν θεωροῦσαν ἁμαρτία, εἰδικά οἱ Ὀρθόδοξοι τήν θεωροῦν ἀκόμα. Τώρα, στίς ΗΠΑ ἡ νοοτροπία ἔχει ἀλλάξει. Ἡ ὁμοφυλοφιλία δέν ἀντιμετωπίζεται πιά σάν νόσος, πού θέλει ψυχιατρική φροντίδα. Κάποιοι βέβαια καταφεύγουν μέ προβλήματα σέ ψυχία-

τρο, δέν παραδέχονται ὅμως ὅτι αὐτά συνδέονται μέ τή συμπεριφορά τους. Στήν πραγματικότητα, κανένας ἀπ’ αὐτούς πού ἐμπλέκεται σέ ὁμοσεξουαλικές πρακτικές δέν βιώνει ψυχολογική πληρότητα. Αὐτές οἱ πρακτικές εἶναι συμπτώματα θυμοῦ, στρεβλῆς ἀντιμετώπισης τῶν δοκιμασιῶν τῆς ζωῆς, τῶν αἰσθημάτων ἀπόρριψης καί ἐγκατάλειψης. Κυρίως, εἶναι προσπάθειες ἀπόθησης τῆς ὀδύνης γιά τήν ἀποξένωσή τους ἀπό τό Θεό. Εἶναι συμπτώματα στέρησης γιά μιά χαμένη πληρότητα ζωῆς. Ποτέ δέν πήγασαν ἀπό μιά ψυχή, μιά καρδιά, ἓνα πρόσωπο μέ πνευματική ἐπάρκεια.

(Συνεχίζεται)

Mov. Cornelia (Rees),

Dr. Lunne Pappas

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Μηνιαῖο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης-Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

190 11 Αὐλῶν-Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

ΑΠΛΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

ΤΟ ΔΕΔΟΜΕΝΟ

-Στή ζωή τίποτε δέν είναι δεδομένο οὔτε πρέπει νά θεωρεῖται ὡς τέτοιο... ἡ ζωὴ εἶναι μπροστά..., εἶπε ὁ διάσημος ἀστροφυσικός Στ. Χόκινγκ κατά τήν τελετὴ λήξεως τῶν πρόσφατων Παρα-Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ Λονδίνου (2012).

Ἀπευθυνόμενος ἐκ βαθέων στό ἀκροατήριό του ὁ καθλωμένος στήν ἀναπηρική καρέκλα πολλά χρόνια τώρα Ἀγγλος ἐπιστήμονας, χωρίς νά κινεῖ κανένα μέλος τοῦ σώματός του, ἀσφαλῶς ἤθελε-κατά τή γνώμη μας-νά ὑπενθυμίσει στούς παραληπτές τοῦ μηνύματός του-κυρίως στούς ἀρτιμελεῖς-μιά βασική ἀλήθεια, πού συνηθως λησμονεῖται στήν τύρβη τῆς καθημερινότητας: Αὐτό

πού νομίζουμε ὅτι μᾶς ἀνήκει, ὑλικό ἢ ἄυλο, στήν οὐσία δέν εἶναι κτῆμα μας. Ἄλλοι, ἐξωγενεῖς παράγοντες παρεμβαίνουν πολλές φορές ἀπροσμενα καί καθορίζουν ἀποφασιστικά τήν περαιτέρω πορεία τῆς ζωῆς μας.

Μέσα ἀπό αὐτά τά ἀπλά ἀλλά τόσο πυκνά σέ περιεχόμενο καί γεμάτα πικρή πείρα ζωῆς λόγια ἐνός ἐπιστημονικοῦ πνεύματος, προβάλλει γιά τόν σκεπτόμενο ἄνθρωπο τό καθῆκον νά χαίρεται καί νά ἀπολαμβάνει-μέ μέτρο, φυσικά-ὅσα καλά τοῦ προσφέρει καθημερινά ὁ Θεός, ὅμως καί νά εὐχαριστεῖ, ταυτόχρονα, τόν Πανάγαθο γιά τίς δωρεές του, τίς μικρές καί τίς μεγάλες, γνωρίζοντας τό εὐμετάβλητο τοῦ βίου.

Ἄν, μάλιστα, αὐτή τή στάση τήν κάνει μέ τόν καιρό κανόνα στή ζωή του, εἶναι βέβαιο ὅτι θά ἀπαρνηθεῖ τήν ἀλαζονική συμπεριφορά ἀπέναντι στούς συνανθρώπους του καί στή φύση· θά πορεύεται στό ἐξῆς ἀναπαυμένος στό δύσβατο ἀνηφόρι τῆς ζωῆς. Τό φαγητό πού ἀπολαμβάνει, ἡ συντροφιά καί οἱ γνῶμες τῶν ἄλλων, οἱ γνώσεις πού ἀποκτᾷ κι ὅλα ὅσα μπορεῖ νά χαρεῖ, τό φῶς τῆς μέρας τελικά, ὅλα αὐτά ἀσφαλῶς καί θά τόν ἀναπαύουν καί θά τόν ὀδηγοῦν στήν πρόοδο καί στή διαρκῆ εὐχαριστία πρὸς τόν Δημιουργό.

Μ' αὐτή τήν ψυχική καί πνευματική θωράκιση, ὅσες ἀτυχίες κι ἂν μᾶς βροῦν, δέν θά καμφοῦμε, ἀφοῦ θά ξέρουμε ὅτι «ἡ ζωή εἶναι μπροστά». Ἰδιαίτερα, μάλιστα, σέ περιόδους κρίσεως ὅπως ἡ σημερινή-μέ κυρίαρχα στοι-

χεῖα τήν οἰκονομική ἀνέχεια, τήν εὐτέλεια τοῦ δημοσίου βίου, τήν παραίτηση τοῦ μέσου ἀνθρώπου καί τήν ἄθλια συμπεριφορά ὀρισμένων-τά ἠθικά καί πνευματικά ἀντισώματα σώζουν ζωές.

Αὐτές οἱ ἀπλές ἀλήθειες, αὐτά τὰ ψήγματα πρακτικῆς βιοσοφίας ἐνός «ἐμποδισμένου» μά τόσο ἀπελευθερωμένου πνευματικά συνανθρώπου θά κάνουν ὅλους μας, ἂν μᾶς προβληματίσουν γόνιμα, πιό ταπεινούς, πιό καταδεκτικούς, λιγότερο ἀνυπόμονους κι ἐριστικούς, ἀλλά καί στήν καθημερινότητά μας θά δώσουν περισσότερο νόημα καί ποιότητα.

Θά μπορούμε, ἐπὶ τέλους, νά «ἀναπνέουμε» πιό ἐλεύθερα, ἂν ἀποφασίσουμε νά κοιτάζουμε μέσα μας, μπροστά καί, κυρίως, ψηλά.

Ἀλ. Ε. Γιακουμάκης

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: www.el-pliροφοrisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιὰ γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: www.spora.gr